

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Všeobecné zásady ECB týkajúce sa interného procesu hodnotenia likviditnej primeranosti (ILAAP)

Návrh

BANKENTOEZICHT

Marec 2018

BANKTILSYN BANKU UZRAUDŽIBA

BANKŮ PRIEŽIŮRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Obsah

1	Úvod	2
1.1	Účel	3
1.2	Rozsah a primeranosť	4
2	Zásady	5
	Zásada č. 1: Riadiaci orgán zodpovedá za účinné riadenie ILAAP.	5
	Zásada č. 2: Proces ILAAP je neoddeliteľnou súčasťou celkového rámca riadenia.	8
	Zásada č. 3: Proces ILAAP zásadným spôsobom prispieva k nepretržitej činnosti inštitúcie zabezpečením likviditnej primeranosti z rôznych hľadísk.	12
	Zásada č. 4: V rámci procesu ILAAP sa identifikujú a zohľadňujú všetky významné riziká.	18
	Zásada č. 5: Interné likviditné rezervy sú požadovanej kvality a sú jasne vymedzené; stabilné interné zdroje financovania sú jasne vymedzené.	21
	Zásada č. 6: Metodiky kvantifikácie rizík v rámci ILAAP sú primerané, konzistentné a nezávisle overované.	22
	Zásada č. 7: Pravidelné záťažové testovanie je zamerané na zabezpečenie likviditnej primeranosti za nepriaznivých okolností.	25
3	Slovník pojmov	29
	Použité skratky	33

1. Nedávna finančná kríza ukázala, že likvidita¹ má pre úverové inštitúcie zásadný význam, keďže jej nedostatočná úroveň bezprostredne ohrozuje ich kontinuitu. Jedným z hlavných ponaučení je, že inštitúcie musia prostredníctvom riadenia rizika likvidity zabezpečovať svoju schopnosť priebežne si plniť svoje platobné záväzky, a to aj v nepriaznivých podmienkach.
2. Interný proces hodnotenia likviditnej primeranosti (internal liquidity adequacy assessment process – ILAAP) teda zohráva kľúčovú úlohu v riadení rizík úverových inštitúcií. Pokiaľ ide o významné inštitúcie zriadené v rámci jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM), ECB očakáva, že v zmysle ustanovení článku 86 smernice o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD IV)² bude mať proces ILAAP obozretný a konzervatívny charakter.³ ECB zastáva názor, že spoľahlivé, účinné a komplexné systémy ILAAP poskytujú jednoznačné hodnotenie likviditných rizík a uplatňujú vhodne štruktúrované procesy riadenia a eskalácie rizík vychádzajúce z dobre premyslenej a dôkladnej rizikovej stratégie, ktorej výsledkom je účinný systém rizikových limitov.
3. ECB zastáva názor, že spoľahlivý, účinný a komplexný proces ILAAP sa opiera o dva piliere: o ekonomické a normatívne hľadisko. Očakáva sa, že tieto dve hľadiská sa budú navzájom dopĺňať a budú informačne prepojené.
4. Proces ILAAP je zároveň dôležitým vstupným faktorom procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP). Premieta sa do hodnotenia SREP zameraného na obchodné modely, interné riadenie a celkové riadenie rizík, ako aj do hodnotenia rizík zameraného na likviditné riziká a proces určovania likvidity druhého piliera.
5. V rámci procesu SREP platí, že dobre nastavený proces ILAAP znižuje u inštitúcií a ich orgánov dohľadu neistotu, pokiaľ ide o riziká, ktorým inštitúcia je alebo môže byť vystavená, a orgány dohľadu majú vďaka nemu väčšiu dôveru v schopnosť inštitúcie pokračovať v činnosti prostredníctvom udržiavania adekvátnej úrovne likviditných rezerv a stabilného financovania a účinného riadenia rizík. To si od inštitúcie vyžaduje, aby výhľadovým spôsobom zabezpečovala identifikáciu a účinné riadenie (prostredníctvom vhodnej kombinácie kvantifikácie a kontrolných mechanizmov) všetkých

¹ Na účely týchto všeobecných zásad sa pojmom „likvidita“ označuje likvidita i financovanie.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene a doplnení smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

³ Článok 86 ods. 1 smernice CRD IV: „Prislušné orgány zabezpečia, aby inštitúcie mali spoľahlivé stratégie, politiky, postupy a systémy na identifikáciu, meranie, riadenie a monitorovanie rizika likvidity v primeranom súbore časových úsekov vrátane časového úseku jedného dňa s cieľom zabezpečiť, aby inštitúcie zachovávali primerané úrovne vankúšov likvidity.“

významných rizík a ich krytie dostatočnou úrovňou vysokokvalitných likviditných rezerv.

1.1 Účel

6. Účelom týchto všeobecných zásad ECB týkajúcich sa procesu ILAAP (ďalej len „všeobecných zásad“) je zabezpečiť transparentnosť a objasniť, ako ECB vykladá požiadavky súvisiace s likviditným rizikom v zmysle článku 86 smernice CRD IV. Cieľom všeobecných zásad je pomôcť inštitúciám posilniť ich procesy ILAAP a podporiť používanie optimálnych postupov podrobnejším vysvetlením očakávaní ECB v súvislosti s procesom ILAAP, a tým zabezpečiť konzistentnejší a účinnejší dohľad.
7. Vychádzajúc z ustanovení o likviditných rizikách uvedených v smernici CRD IV tento dokument stanovuje sedem zásad, ktoré sa budú spolu s ďalšími prvkami brať do úvahy pri hodnotení ILAAP jednotlivých inštitúcií v rámci SREP. Tieto zásady budú zároveň predmetom diskusií s jednotlivými inštitúciami v rámci dohľadového dialógu.
8. Tieto všeobecné zásady nenahrádzajú žiadne platné právne predpisy, ktorými sa implementuje článok 86 smernice CRD IV. Ak sú zásady v rozpore s platnými právnymi predpismi, prednosť majú platné právne predpisy. Majú byť praktickou pomôckou, ktorá sa bude pravidelne aktualizovať na základe najnovších poznatkov z praxe. Zásady a očakávania uvedené v tomto dokumente sa teda budú v priebehu času vyvíjať. Budú sa priebežne prehodnocovať na základe vývoja praxe a metodík európskeho bankového dohľadu, regulačného vývoja na medzinárodnej a európskej úrovni, ako aj napr. nových záväzných spôsobov výkladu relevantných smerníc a nariadení zo strany Súdneho dvora Európskej únie.
9. Dokument má podobu zásad, ktoré sa zameriavajú na vybrané aspekty považované za kľúčové z hľadiska dohľadu. Jeho účelom nie je poskytnúť vyčerpávajúce pokyny ku všetkým aspektom relevantným z hľadiska spoľahlivých procesov ILAAP. Implementácia procesu ILAAP, ktorý je primeraný špecifickým okolnostiam inštitúcie, je naďalej zodpovednosťou príslušnej inštitúcie. ECB posudzuje systémy ILAAP v inštitúciách individuálne.
10. Popri týchto všeobecných zásadách a relevantných právnych predpisoch Únie a vnútroštátnych právnych predpisoch by mali inštitúcie brať do úvahy aj ďalšie publikácie týkajúce sa procesov ILAAP vydané Európskym orgánom pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA) a medzinárodnými fórami, ako napríklad Bazilejským výborom pre bankový dohľad (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS) a Radou pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board – FSB). Okrem toho by inštitúcie mali zohľadniť všetky odporúčania týkajúce sa ILAAP, ktoré im boli adresované, napríklad odporúčania SREP súvisiace s účinným riadením, riadením rizík a kontrolnými mechanizmami.

1.2 Rozsah a primeranosť

11. Tieto všeobecné zásady sú určené všetkým úverovým inštitúciám, ktoré sú považované za významné dohliadané subjekty v zmysle článku 2 ods. 16 nariadenia o rámci jednotného mechanizmu dohľadu.⁴ Rozsah ILAAP je určený v článku 109 smernice CRD IV. To predovšetkým znamená, že materská inštitúcia v členskom štáte a inštitúcie kontrolované materskou finančnou holdingovou spoločnosťou alebo materskou zmiešanou finančnou holdingovou spoločnosťou v členskom štáte majú plniť požiadavky týkajúce sa ILAAP stanovené v článku 86 smernice CRD IV na konsolidovanom základe alebo na základe konsolidovanej situácie príslušnej finančnej holdingovej spoločnosti alebo zmiešanej finančnej holdingovej spoločnosti. Keďže článok 86 smernice CRD IV predstavuje minimálne harmonizačné ustanovenie, pričom jednotlivé členské štáty ho transponovali rôznymi spôsobmi, v zúčastnených členských štátoch existuje v oblasti dohľadu nad významnými inštitúciami v súvislosti s procesmi ILAAP veľké množstvo rôznych postupov a požiadaviek.
12. ECB vypracovala v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi zásady týkajúce sa procesu ILAAP. Cieľom zásad je vytvoriť v tejto dôležitej oblasti dohľadu jednotné metodiky a zabezpečiť tak vysoké štandardy dohľadu.
13. ILAAP je predovšetkým interný proces, ktorého implementácia proporčným a dôveryhodným spôsobom je naďalej zodpovednosťou jednotlivých inštitúcií. V súlade s článkom 86 smernice CRD IV musí byť proces ILAAP primeraný povahe, rozsahu a zložitosti činností inštitúcie.
14. Zásady uvedené v tomto dokumente majú byť len východiskom dohľadového dialógu s úverovými inštitúciami. Nemali by sa preto chápať ako vyčerpávajúce zásady, ktoré upravujú všetky aspekty implementácie spoľahlivého, účinného a komplexného procesu ILAAP. Zabezpečenie spoľahlivého, účinného a komplexného procesu ILAAP primeraného povahe, rozsahu a zložitosti činností inštitúcie je zodpovednosťou samotnej inštitúcie.

⁴ Nariadenie Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci SSM) (ECB/2014/17) (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 1).

2 Zásady

Zásada č. 1: Riadiaci orgán zodpovedá za účinné riadenie ILAAP.

- i) Vzhľadom na zásadný význam procesu ILAAP pre inštitúciu sa očakáva, že všetky jeho hlavné prvky bude schvaľovať riadiaci orgán. Od riadiaceho orgánu, vyššieho manažmentu a príslušných výborov sa očakáva, že budú o procese ILAAP účinným spôsobom diskutovať a priebežne ho kriticky posudzovať.
- ii) Očakáva sa, že riadiaci orgán každý rok na základe zistení ILAAP a ďalších relevantných informácií uskutoční hodnotenie likviditnej primeranosti inštitúcie a vydá podpísané stručné a jasné vyhlásenie o likviditnej primeranosti (liquidity adequacy statement – LAS).
- iii) Celkovú zodpovednosť za implementáciu procesu ILAAP nesie riadiaci orgán, ktorý by mal tiež schváliť rámec riadenia ILAAP s jasne a transparentne priradenými úlohami, v súlade s náležitým oddelením funkcií. Súčasťou rámca riadenia by mal byť jasný postup pravidelného interného hodnotenia a validácie procesu ILAAP.

Riadiaci orgán schvaľuje hlavné prvky procesu ILAAP.

15. Riadiaci orgán by mal vydať podpísané vyhlásenie LAS a schváliť hlavné prvky procesu ILAAP, okrem iného vrátane:
 - rámca riadenia,
 - interných dokumentačných požiadaviek,
 - okruhu zahrnutých subjektov, procesu identifikácie rizík a interného inventára a taxonómie rizík, s prihliadnutím na rozsah významných rizík,
 - metodík kvantifikácie rizík⁵ vrátane základných predpokladov a parametrov merania rizík (napr. časový horizont, miery dôvery⁶ a profil splatností) vychádzajúcich zo spoľahlivých údajov a spoľahlivých systémov agregácie údajov,
 - metodík používaných pri hodnotení likviditnej primeranosti (vrátane rámca záťažového testovania a vhodne formulovanej definície likviditnej primeranosti),

⁵ Všeobecné zásady ILAAP nepredpisujú žiadnu konkrétnu metodiku kvantifikácie rizík. Ďalšie informácie sú v časti Výber metodík kvantifikácie rizík, zásada č. 6.

⁶ Ako napríklad v prípade modelovania netermínovaných vkladov.

- kontroly kvality procesu ILAAP, predovšetkým pokiaľ ide o základné informácie, z ktorých vychádza vyhlásenie LAS (vrátane štruktúry a úlohy internej validácie, používania vlastného hodnotenia podľa platných pravidiel, nariadení a očakávaní dohľadu, kontrolných mechanizmov zavedených na validáciu údajov inštitúcie, výsledkov záťažových testov, používaných modelov atď.).
16. Riadiaci orgán zahŕňa dozornú a riadiacu funkciu, ktoré môže vykonávať jeden orgán alebo dva samostatné orgány. Rozdelenie hlavných prvkov ILAAP podľa toho, ktoré funkcie ich majú schvaľovať, je dané mechanizmom interného riadenia inštitúcie, ktorý bude ECB posudzovať na základe vnútroštátnych regulačných predpisov, legislatívy Únie a usmernení EBA.⁷

Interné hodnotenie a validácia

17. Proces ILAAP podlieha pravidelnému internému hodnoteniu,⁸ ktoré by malo brať do úvahy kvalitatívne i kvantitatívne aspekty, okrem iného vrátane používania zistení ILAAP, rámca záťažového testovania, zachytávania rizík a procesu agregácie údajov, ako aj príslušné procesy validácie používaných interných metodík kvantifikácie rizík.
18. ECB očakáva, že v prípade významných zmien, napríklad vstupu na nové trhy, poskytovania nových služieb alebo produktov či zmeny štruktúry skupiny alebo finančného konglomerátu, bude aktívnym spôsobom prostredníctvom presne vymedzeného postupu dochádzať aj k príslušným úpravám procesu ILAAP.
19. Zistenia a predpoklady ILAAP by sa mali podrobovať adekvátnemu spätnému testovaniu a meraniu výkonnosti, ktoré zahŕňa napríklad plány likvidity, scenáre a kvantifikáciu rizík.

Vyhlásenie o likviditnej primeranosti

20. Vo vyhlásení LAS riadiaci orgán uvádza svoje hodnotenie primeranosti likvidity inštitúcie a vysvetlenie hlavných argumentov, o ktoré sa toto hodnotenie opiera, ako aj ďalšie relevantné informácie vrátane zistení ILAAP. Podľa názoru ECB je z vhodne zostaveného vyhlásenia LAS zrejmé, že riadiaci orgán má dobrý prehľad o likviditnej primeranosti subjektu, jej hlavných faktoroch a nedostatkoch, hlavných vstupoch a výstupoch ILAAP, základných parametroch a postupoch ILAAP a prepojení procesu ILAAP s jeho strategickými plánmi.

⁷ Bod 56 a článok 3 ods. 1 a 7 až 9 smernice CRD IV a hlava II usmernení EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11).

⁸ Očakáva sa, že interné hodnotenie ILAAP budú komplexným spôsobom a v súlade so svojimi príslušnými úlohami a zodpovednosťami vykonávať všetky tri obranné línie vrátane obchodných línií i nezávislých interných kontrolných funkcií (riadenie rizík, kontrola dodržiavania pravidiel a interný audit).

21. O oprávnení podpísať vyhlásenie LAS v mene riadiaceho orgánu by mala inštitúcia rozhodnúť v súlade s vnútroštátnymi regulačnými predpismi a príslušnými prudenciálnymi požiadavkami a usmerneniami.⁹

⁹ Usmernenia EBA o vnútornom riadení (EBA/GL/2017/11) uvádzajú podrobnejšie informácie o rozdelení úloh a zodpovedností medzi dozornými a riadiacimi funkciami riadiaceho orgánu.

Zásada č. 2: Proces ILAAP je neoddeliteľnou súčasťou celkového rámca riadenia.

- i) Na základe článku 86 ods. 1 smernice CRD IV sa od inštitúcie očakáva, že bude uplatňovať spoľahlivé stratégie, politiky, postupy a systémy na identifikáciu, meranie, riadenie a monitorovanie rizika likvidity v primeranom súbore časových úsekov vrátane časového úseku jedného dňa s cieľom zabezpečiť, aby zachovávala primeranú úroveň likviditných rezerv.¹⁰
- ii) Popri adekvátnom kvantitatívnom rámci hodnotenia likviditnej primeranosti má kvalitatívny rámec zabezpečovať aktívne riadenie likviditnej primeranosti. To zahŕňa monitorovanie ukazovateľov likviditnej primeranosti v záujme včasnej identifikácie a hodnotenia potenciálnych hrozieb v rôznych časových horizontoch vrátane vnútrodenného, a prijímanie praktických záverov a preventívnych opatrení s cieľom zabezpečiť naďalej adekvátnu úroveň regulačných i interných likviditných rezerv.
- iii) Očakáva sa, že kvantitatívne a kvalitatívne aspekty procesu ILAAP budú konzistentné tak navzájom, ako aj s obchodnou stratégiou a rizikovými preferenciami inštitúcie. Proces ILAAP by mal byť súčasťou obchodných a rozhodovacích procesov inštitúcie a jej procesov riadenia rizík. Očakáva sa, že v rámci skupiny bude proces ILAAP konzistentný a koherentný.
- iv) Inštitúcie by mali zabezpečovať spoľahlivú a účinnú celkovú architektúru ILAAP a dokumentáciu vzájomného pôsobenia jednotlivých prvkov ILAAP a integrácie procesu ILAAP do celkového rámca riadenia inštitúcie.
- v) Očakáva sa, že proces ILAAP bude podporou strategického rozhodovania a zároveň bude z operačného hľadiska zameraný na neustále zabezpečovanie adekvátnej úrovne likvidity inštitúcie, a tým bude prispievať k udržiavaniu primeraného vzťahu medzi rizikami a výnosmi. Všetky metódy a procesy používané inštitúciou v rámci riadenia likvidity, ako súčasť operačného alebo strategického procesu riadenia likvidity, by mali byť schvaľované, riadne preverované a vhodne začlenené do procesu ILAAP a príslušnej dokumentácie.

Proces ILAAP ako neoddeliteľná súčasť rámca riadenia inštitúcie

- 22. Na účely hodnotenia a udržiavania adekvátnej úrovne likvidity na krytie rizík, ktorým je inštitúcia vystavená,¹¹ by mali interné procesy a postupy zabezpečovať, aby bola kvantitatívna analýza rizík vyplývajúca z procesu ILAAP začlenená do všetkých dôležitých obchodných činností a rozhodnutí.
- 23. To možno dosiahnuť napríklad tým, že sa ILAAP bude používať v rámci procesu strategického plánovania na úrovni skupiny, v rámci monitorovania

¹⁰ Opis interných likviditných rezerv a interných stabilných zdrojov financovania je uvedený v zásade č. 5.

¹¹ Všeobecné očakávania týkajúce sa kvantitatívnej časti ILAAP sú uvedené v zásade č. 3.

ukazovateľov likviditnej primeranosti na včasnú identifikáciu a hodnotenie potenciálnych hrozieb, v rámci prijímania praktických záverov a preventívnych opatrení, pri určovaní alokácie likvidity a priebežnom zabezpečovaní účinnosti rámca rizikových preferencií (risk appetite framework – RAF). Očakáva sa, že rizikovo upravené ukazovatele výkonnosti vychádzajúce z procesu ILAAP (ktoré môžu byť založené na rozdelení nákladov a prínosov prostredníctvom systému oceňovania prevodu prostriedkov) sa budú používať v rámci rozhodovacieho procesu a napríklad aj pri stanovovaní variabilného odmeňovania alebo v rámci obchodných diskusií a diskusií o rizikách na všetkých úrovniach inštitúcie, okrem iného vrátane výborov zodpovedných za riadenie aktív a pasív, výborov pre riziká a rokovaní riadiaceho orgánu.

Celková architektúra ILAAP

24. Za udržiavanie spoľahlivej a účinnej celkovej architektúry ILAAP zodpovedá riadiaci orgán, ktorý zabezpečuje vzájomnú súdržnosť jednotlivých prvkov procesu ILAAP a jeho plnohodnotné začlenenie do rámca riadenia inštitúcie. Očakáva sa, že inštitúcia bude mať jasnú predstavu o spôsobe konzistentného začlenenia týchto prvkov do účinného celkového procesu, ktorý jej umožňuje priebežne zabezpečovať likviditnú primeranosť.
25. Na tento účel by mala inštitúcia v rámci dokumentácie ILAAP viesť popis celkovej architektúry ILAAP, napríklad prehľad hlavných prvkov ILAAP a ich súčinnosti, spolu s vysvetlením spôsobu integrácie ILAAP a používania zistení ILAAP v rámci inštitúcie. Očakáva sa, že tento popis architektúry ILAAP bude vysvetľovať základnú štruktúru procesu ILAAP, spôsob používania zistení procesu pri prijímaní rozhodnutí, ako aj väzby na obchodné a rizikové stratégie, plány financovania, procesy identifikácie rizík, vyhlásenie o rizikových preferenciách, systémy limitov, metodiky kvantifikácie rizík, program záťažového testovania a predkladanie správ vedeniu.

Predkladanie správ vedeniu

26. ILAAP je nepretržitý proces. Očakáva sa, že inštitúcia bude zistenia ILAAP (ako napríklad významné zmeny týkajúce sa rizík, kľúčových ukazovateľov atď.) s primeranou periodicitou začleňovať do interných správ predkladaných vedeniu. Správy by sa mali predkladať minimálne každý štvrtrok, no v závislosti od veľkosti, zložitosti, obchodného modelu a druhov rizík, ktorým je inštitúcia vystavená, ako aj vzhľadom na potenciálne rýchle zmeny stavu likvidity a financovania a okamžitý vplyv, ktorý by neadekvátna likviditná pozícia mohla mať na nepretržitú činnosť inštitúcie, sa môžu vyžadovať aj častejšie správy, aby mohol riadiaci orgán včas prijať potrebné opatrenia.
27. Očakáva sa, že zistenia ILAAP týkajúce sa kvantifikácie rizík a alokácie likvidity sa budú po schválení používať ako jeden z hlavných ukazovateľov a cieľov výkonnosti, na základe ktorých sa merajú finančné výsledky všetkých (riziko

podstupujúcich) oddelení. Základom tohto postupu by mala byť implementácia spoľahlivého rámca riadenia a architektúry ILAAP v súlade so zásadou č. 1.

ILAAP a rámec rizikových preferencií

28. RAF inštitúcie by mal formalizovať vzájomné vzťahy medzi RAF a ďalšími strategickými procesmi, ako napríklad ICAAP, ILAAP, plánom ozdravenia a rámcom odmeňovania, a to v súlade s dohľadovým vyhlásením SSM o riadení a rizikových preferenciách.¹² Očakáva sa, že vhodne zostavený rámec RAF, vyjadrený vo vyhlásení o rizikových preferenciách, bude neoddeliteľnou súčasťou architektúry ILAAP a základom účinného riadenia rizík a likvidity.
29. Od inštitúcie sa očakáva, že vo vyhlásení o rizikových preferenciách zaujme jednoznačné stanovisko k svojim rizikám a uvedie opatrenia, ktoré v súvislosti s týmito rizikami plánuje prijať, a to v súlade so svojou obchodnou stratégiou. Vyhlásenie by malo predovšetkým obsahovať dôvody podstupovania, resp. odmietania konkrétnych druhov rizík, produktov alebo regiónov.
30. Očakáva sa, že celokupinový rámec rizikových preferencií a jeho implementácia budú v konečnom dôsledku určovať celkový rizikový profil inštitúcie. RAF je tiež významným prvkom procesu vývoja a implementácie stratégie inštitúcie. RAF štruktúrovaným spôsobom prepája podstupované riziká s likviditnou primeranosťou a strategickými cieľmi inštitúcie. V rámci RAF by mala inštitúcia určiť a zohľadniť svoje riadiace rezervy.
31. Od inštitúcie sa očakáva, že jasne vyjadrí, akým spôsobom proces ILAAP prispieva k implementácii a monitorovaniu jej stratégie a rizikových preferencií, a ako na tomto základe zabezpečuje spĺňanie dohodnutých rizikových limitov stanovených vo vyhlásení o rizikových preferenciách. V záujme spoľahlivého a účinného riadenia rizík by mala inštitúcia zistenia ILAAP zohľadniť pri nastavovaní účinného systému monitorovania a vykazovania rizík a adekvátne štruktúrovaného systému limitov (vrátane účinných postupov eskalácie), ktorý stanovuje špecifické limity, napríklad pokiaľ ide o konkrétne riziká, čiastkové riziká, subjekty a obchodné oblasti, a to v súlade s vyhlásením o rizikových preferenciách skupiny.
32. Očakáva sa, že inštitúcia bude mať zavedené pravidlá týkajúce sa používania verejných zdrojov financovania.¹³ Tieto pravidlá by mali rozlišovať medzi

¹² Ďalšie informácie sú v dokumente [SSM supervisory statement on governance and risk appetite](#), ECB, jún 2016.

¹³ V usmerneniach EBA o harmonizovaných vzoroch a vymedzeniach pojmov pre plány financovania úverových inštitúcií podľa odporúčania A4 ESRB/2012/2 (EBA/GL/2014/04) sú verejné zdroje financovania vymedzené ako „zdroje financovania, ktoré priamo alebo nepriamo poskytol verejný sektor. Patria sem strednodobé a dlhodobé programy repo financovania, programy financovania úverových záruk a programy úverových záruk na podporu reálnej ekonomiky.“ Vzhľadom na súčasné okolnosti momentálne ide najmä o súčasné a potenciálne budúce využívanie úverových operácií centrálnej banky. Pri aktualizácii (prvkov) procesu ILAAP by mala inštitúcia posúdiť relevantnosť príslušných operácií centrálnej banky, keďže povaha a dostupnosť verejných úverových nástrojov sa môžu v krízových obdobiach meniť.

používaním týchto zdrojov v rámci bežnej obchodnej činnosti a ich používaním v núdzových podmienkach a mali by byť zohľadnené vo vyhlásení o rizikových preferenciách (načasovanie a rozsah) a vo vyhlásení o likviditnej primeranosti. Skutočné a potenciálne budúce využívanie takýchto zdrojov by sa malo monitorovať. Očakáva sa, že monitorovanie sa bude uskutočňovať v prípade všetkých významných mien. Načasovanie a rozsah potenciálneho budúceho využitia týchto zdrojov by sa mali stanoviť prostredníctvom záťažového testu.

Konzistentnosť procesov ILAAP a plánov ozdravenia

33. Cieľom plánu ozdravenia je zabezpečiť prežitie inštitúcie v núdzovej situácii, ktorá ohrozuje jej životaschopnosť. Keďže nedostatočná likvidita predstavuje pre nepretržitú činnosť/životaschopnosť jednu z hlavných hrozieb, medzi procesom ILAAP, ktorý k nepretržitej činnosti prispieva po likviditnej stránke, a plánom ozdravenia, ktorý sa zameriava na obnovenie životaschopnosti inštitúcie v núdzovej situácii, existuje prirodzené prepojenie. Inštitúcia by preto mala medzi procesom ILAAP a plánovaním ozdravných opatrení zabezpečiť konzistentnosť a koherentnosť, pokiaľ ide o signály včasného varovania, ukazovatele, postupy eskalácie v reakcii na porušenie limitov a potenciálne kroky vedenia.¹⁴ V záujme dostupnosti aktuálnych informácií by sa mali potenciálne kroky vedenia v rámci ILAAP bezodkladne premietnuť plánu ozdravenia a naopak.

Konzistentnosť a koherentnosť v rámci skupín

34. Očakáva sa, že proces ILAAP bude zabezpečovať likviditnú primeranosť na príslušných úrovniach konsolidácie a v prípade relevantných subjektov v rámci skupiny, ako vyžaduje článok 109 smernice CRD IV. V záujme účinného hodnotenia a udržiavania likviditnej primeranosti všetkých subjektov musia byť stratégie, procesy riadenia rizík, rozhodovacie procesy, ako aj metodiky a predpoklady používané na kvantifikáciu likvidity a financovania v rámci príslušného rozsahu konsolidácie koherentné.
35. Ak v prípade cezhraničného pôsobenia existujú rozdiely v miestnych požiadavkách na likviditu (resp. riadenie rizika likvidity), proces ILAAP na najvyššej úrovni konsolidácie by mal objasňovať, ktoré miestne rozdiely v regulácii sú relevantné. Vo všeobecnosti sa očakáva, že takéto rozdiely v regulácii sa budú týkať len menej dôležitých aspektov implementácie, napr. parametrov záťažových testov, schvaľovania a podávania správ atď., a že neohrozia konzistentnosť celkového prístupu k procesu ILAAP. Inštitúcia by tiež mala konzervatívnym a obozretným spôsobom posúdiť prekážky prevoditeľnosti likvidity a zohľadniť ich v rámci ILAAP.

¹⁴ Ak sa však ILAAP a plánovanie ozdravenia opierajú o rozdielne zásady, predpokladané kroky vedenia sa môžu líšiť.

Zásada č. 3: Proces ILAAP zásadným spôsobom prispieva k nepretržitej činnosti inštitúcie zabezpečením likviditnej primeranosti z rôznych hľadísk.

- i) Proces ILAAP zohráva kľúčovú úlohu v udržiavaní nepretržitej činnosti inštitúcie zabezpečením adekvátnej pozície inštitúcie v oblasti likvidity a financovania. V záujme podpory nepretržitej činnosti sa od inštitúcie očakáva zavedenie primeraného procesu ILAAP, ktorý je obozretný a konzervatívny a spája dve navzájom sa dopĺňajúce hľadiská.
- ii) Očakáva sa, že inštitúcia zavedie ekonomické hľadisko, v rámci ktorého má identifikovať a kvantifikovať všetky významné riziká, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť jej internú likviditnú pozíciu.
- iii) V rámci ekonomického hľadiska by mala inštitúcia zabezpečiť adekvátne krytie všetkých rizík, ktoré by mohli ovplyvniť jej likviditnú pozíciu, prostredníctvom internej likvidity, a to v súlade s jej koncepciou primeranosti internej likvidity. Patrí sem aj posúdenie dôveryhodného základného scenára a adekvátnych nepriaznivých scenárov navrhnutých pre danú inštitúciu, v súlade s viacročným plánom likvidity a financovania a celkovými cieľmi plánovania inštitúcie.
- iv) Očakáva sa, že inštitúcia zavedie normatívne hľadisko, ktoré predstavuje hodnotenie schopnosti inštitúcie priebežne plniť v strednodobom horizonte všetky regulačné a dohľadové požiadavky týkajúce sa likvidity a vyrovnávať sa s ďalšími externými finančnými obmedzeniami.
- v) Inštitúcia by mala uplatňovať formálny pohotovostný plán likvidity (liquidity contingency plan – LCP), ktorý jasne stanovuje opatrenia na riešenie problémov s likviditou v núdzovej situácii. Plán LCP by mal zohľadňovať všetky riziká identifikované v rámci ILAAP inštitúcie a mal by stanovovať vzájomný vzťah s jej plánom ozdravenia.

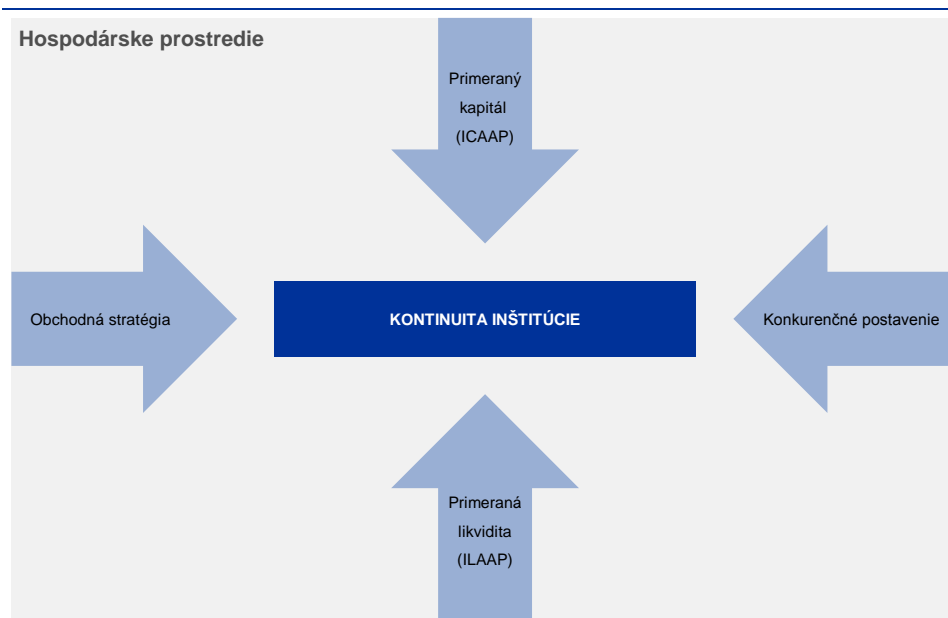
Cieľ: prispievať k nepretržitej činnosti inštitúcie

- 36. Cieľom ILAAP je prispievať k nepretržitej činnosti inštitúcie po likviditnej stránke zabezpečením dostatočnej úrovne likvidity, ktorá inštitúcii umožňuje splácať jej záväzky, znášať riziká a postupovať podľa udržateľnej stratégie, a to aj počas dlhšieho obdobia nepriaznivého vývoja. Inštitúcia by mala cieľ nepretržitej činnosti zohľadniť vo svojom rámci rizikových preferencií (ako je uvedené v zásade č. 2) a prostredníctvom rámca ILAAP prehodnocovať svoje rizikové preferencie a limity tolerancie v rámci svojich celkových likviditných obmedzení, s prihliadnutím na svoj rizikový profil a slabé miesta.

37. V rámci týchto likviditných obmedzení by mala inštitúcia posúdiť a určiť riadiace rezervy, ktoré prekračujú regulačné a dohľadové minimá¹⁵ a interné potreby likvidity, a ktoré jej umožňujú udržateľným spôsobom postupovať v súlade so svojou stratégiou. S cieľom zabezpečiť dostatočnú úroveň riadiacich rezerv počas krátkodobého horizontu by mala inštitúcia okrem iného zohľadniť očakávania trhu, investorov a zmluvných strán a závislosť obchodného modelu od schopnosti vyplácať bonusy, dividendy a plnenia z nástrojov dodatočného kapitálu Tier 1 (Additional Tier 1 – AT1) atď. Okrem takýchto externých obmedzení by mali riadiace rezervy napríklad kryť neistotu spojenú s prognózami a možnými následnými fluktuáciami ukazovateľov likvidity, odrážať rizikové preferencie inštitúcie a umožňovať určitú flexibilitu v jej obchodných rozhodnutiach.

Obr. 1

ILAAP prispieva k nepretržitej činnosti inštitúcie

Hodnoty a rozmery sa uvádzajú len na ilustračné účely.

Ekonomické hľadisko

38. Od inštitúcie sa očakáva, že z ekonomického hľadiska bude riadiť likviditnú primeranosť zabezpečením adekvátneho krytia rizík a očakávaných záporných tokov prostredníctvom internej likvidity, berúc do úvahy očakávania uvedené v zásade č. 5. Ekonomická primeranosť likvidity vyžaduje dostatočnú úroveň internej likvidity inštitúcie na priebežné krytie jej rizík a očakávaných záporných tokov a podporu jej stratégie. Z tohto hľadiska by mala inštitúcia

¹⁵ Koncepcia riadiacich rezerv nepredstavuje zavedenie nových minimálnych likviditných požiadaviek nad rámec existujúcich právnych miním. Hoci sa vo všeobecnosti očakáva, že výška riadiacich rezerv bude kladná, inštitúcia môže teoreticky dokázať, že v závislosti od posudzovaného scenára by mohla v súlade so svojím obchodným modelom udržateľným spôsobom postupovať aj s nulovou riadiacou rezervou.

v rámci hodnotenia zohľadňovať plný rozsah rizík, ktoré môžu mať významný vplyv na jej likviditnú pozíciu, berúc do úvahy hotovostné toky a príslušnú hodnotu likvidných aktív z hľadiska likvidity. Od inštitúcie sa očakáva, že bude ekonomické riziká riadiť a adekvátne ich posudzovať v rámci programu záťažových testov a monitorovania likviditnej primeranosti.

39. Na účely identifikácie, kvantifikácie a krytia (prostredníctvom internej likvidity) očakávaných a neočakávaných záporných tokov, ktoré by mohla zaznamenať, by mala inštitúcia používať vlastné procesy a metodiky. Od inštitúcie sa očakáva, že k referenčnému dátumu uskutoční hodnotenie súčasnej situácie s kvantifikáciou rizík v konkrétnom časovom bode. Okrem tohto hodnotenia by mala vykonať aj výhľadové posúdenie likviditnej primeranosti v strednodobom horizonte (inštitúcie by sa mali zamerať na minimálne jeden rok v prípade stavu likvidity a minimálne tri roky v prípade stavu financovania), ktoré berie do úvahy budúci vývoj, napríklad zmeny vonkajšieho prostredia.
40. V tejto súvislosti by mala inštitúcia okrem posúdenia disponibilnej likvidity z hľadiska jej potrieb v rámci bežnej činnosti a plánovania financovania v rámci základného scenára zväziť aj nepriaznivé scenáre vývoja.¹⁶ Očakáva sa, že použité predpoklady budú v relevantných prípadoch konzistentné s plánom ozdravenia.
41. Zistenia a údaje vyplývajúce z hodnotenia ekonomickej primeranosti likvidity by mala inštitúcia používať v rámci strategického a operačného riadenia, revízie svojich rizikových preferencií v rámci interakcie s klientmi (ukončenie uzatvárania nových obchodov, vymáhanie splatenia pri uzavretí zmluvy bez refinancovania atď.) a trhmi (výpredaje a ďalšie kroky, ktorých realizácia ovplyvňuje vnímanie trhu) a revízie svojich obchodných stratégií. Okrem obozretnej definície internej likvidity¹⁷ a kvantifikácie rizík by mala inštitúcia predstaviť koncepciu ekonomickej primeranosti likvidity, ktorá jej umožňuje udržať si ekonomickú životaschopnosť a postupovať v súlade so svojou stratégiou. Patria sem aj riadiace procesy na včasnú identifikáciu potreby prijať kroky na odstránenie vznikajúceho deficitu internej likvidity a prijatie účinných opatrení (napr. zvýšenia likviditných rezerv, zmeny profilu hotovostných tokov).

Normatívne hľadisko

42. Normatívne hľadisko predstavuje viacročné hodnotenie schopnosti inštitúcie priebežne plniť všetky (kvantitatívne) regulačné a dohľadové požiadavky týkajúce sa likvidity a vyrovnávať sa s ďalšími externými finančnými obmedzeniami.
43. Očakáva sa, že normatívne hľadisko bude zohľadňovať všetky aspekty, ktoré by mohli mať v priebehu obdobia plánovania vplyv na relevantné regulačné

¹⁶ Podrobnejšie informácie o miere závažnosti nepriaznivých scenárov sú uvedené v zásade č. 7.

¹⁷ Očakávania týkajúce sa interných likviditných rezerv sú uvedené v zásade č. 5.

ukazovatele vrátane kladných tokov, záporných tokov a likviditných rezerv. Preto normatívne hľadisko, hoci sú jeho zistenia vyjadrené prostredníctvom regulačných ukazovateľov, nie je obmedzované predpokladmi výpočtu koeficientov prvého piliera. Skôr platí, že pri hodnotení likviditnej primeranosti z normatívneho hľadiska by mala inštitúcia brať do úvahy predpoklady, ktoré používa v rámci ekonomického hľadiska, a posúdiť, do akej miery počas obdobia plánovania ovplyvňujú ukazovatele prvého a druhého piliera¹⁸, v závislosti od použitých scenárov.

44. Inštitúcia by mala uplatňovať vhodne zostavený a aktuálny plán likvidity a financovania, ktorý je kompatibilný s jej stratégiami, rizikovými preferenciami a zdrojmi likvidity. Očakáva sa, že plán likvidity a financovania bude zahŕňať základný a nepriaznivý scenár a bude výhľadovo zameraný na obdobie ďalších minimálne troch rokov. Inštitúcia by tiež mala prihliadať na vplyv pripravovaných zmien právnych, regulačných a účtovných rámcov¹⁹ a prijať opodstatnené rozhodnutie o spôsobe ich zohľadnenia v pláne likvidity a financovania.
45. Na posúdenie očakávaného vývoja hlavných normatívnych a ekonomických ukazovateľov za predpokladu nepriaznivého vývoja obchodných vyhládok musí inštitúcia posúdiť úroveň týchto ukazovateľov za nepriaznivých podmienok na základe interných prahových hodnôt stanovených vo vyhlásení o rizikových preferenciách. To neznamená, že inštitúcia musí pomer likviditného krytia (liquidity coverage ratio – LCR) spĺňať aj za výrazne napätých podmienok. Očakáva sa však, že predstaví koncepciu, ktorá jej umožňuje zachovať si životaschopnosť a postupovať v súlade so svojou stratégiou, napríklad tak, že v súvislosti s vypracovanou prognózou prijme konkrétne kroky (zmena likviditného profilu). Zároveň platí, že potenciálny pokles LCR za takýchto podmienok by mala inštitúcia monitorovať a zohľadniť ho vo svojich rizikových preferenciách, pláne LCP a pláne ozdravenia.

Vzájomná interakcia medzi ekonomickým a normatívnym hľadiskom

46. Obr. 2 uvádza prehľad aspektov, opatrení a zistení, ktoré by sa mali zohľadňovať pri hodnotení stavu likvidity a financovania z ekonomického i normatívneho hľadiska. Hoci sa výpočet prognóz z normatívneho hľadiska mechanicky riadi ustanoveniami prvého piliera, očakáva sa, že inštitúcia si napriek tomu určí interné stanovisko k použitým scenárom a k vplyvu týchto scenárov na prognózované hodnoty prvého a druhého piliera. V rámci

¹⁸ Požiadavky druhého piliera môžu byť vyjadrené širšie ako ukazovatele prvého piliera. Podľa požiadavky druhého piliera môže byť napríklad inštitúcia povinná zabezpečiť určité minimálne obdobie prežitia alebo minimálny objem likvidných aktív. V takom prípade by inštitúcia okrem ukazovateľov prvého piliera musela vyhodnotiť aj vplyv všetkých relevantných aspektov na obdobie prežitia.

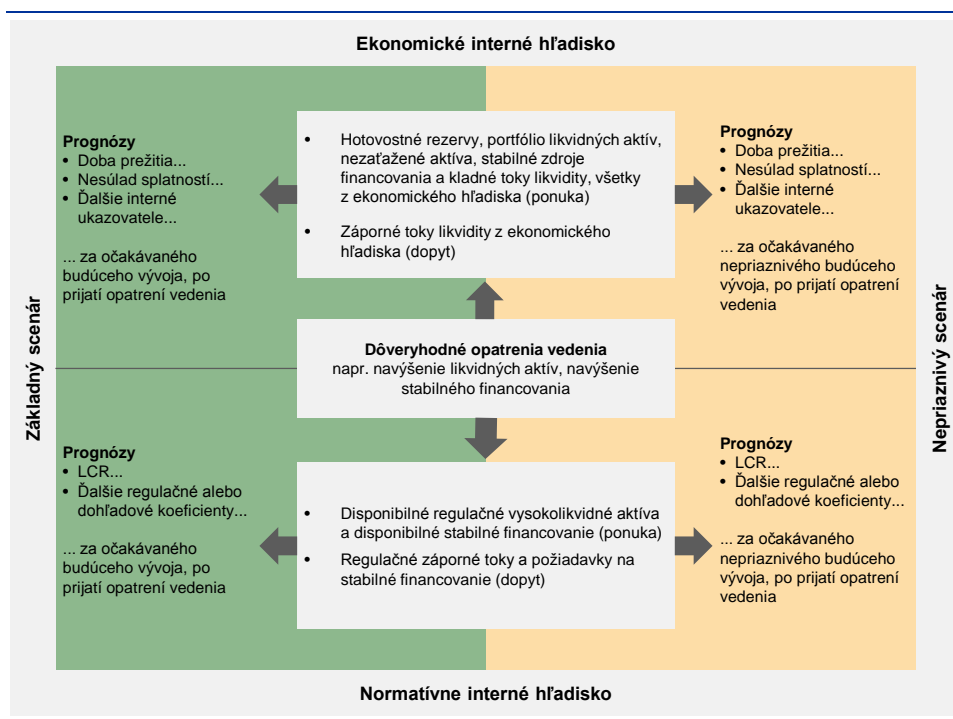
¹⁹ V závislosti od pravdepodobnosti a potenciálneho vplyvu konkrétnych zmien môže inštitúcia prijať rôzne opatrenia. Niektoré zmeny sa napríklad môžu zdať veľmi nepravdepodobné, no vzhľadom na rozsah ich potenciálneho vplyvu na inštitúciu sa očakáva, že sa vypracujú núdzové opatrenia. Iné, viac pravdepodobné regulačné zmeny by však mali byť zachytené v samotnom pláne likvidity a financovania. Príkladom je postupné zavádzanie LCR.

ekonomického hľadiska by tiež mala zvoliť adekvátne scenáre a určiť ich vplyv na príslušné prognózy. V rámci ekonomického hľadiska by navyše inštitúcia mala stanoviť adekvátne predpoklady a hodnoty všetkých metodík výpočtu relevantných z hľadiska ponuky, dopytu a prebytku. Rozdiely v použitých metodikách, hodnotách a predpokladoch môžu v rámci jednotlivých hľadísk viesť k značne rozdielnym výsledkom hodnotenia, aj napriek použitiu rovnakého scenára.

47. To isté platí, pokiaľ ide o kroky vedenia zohľadňované z jednotlivých hľadísk v rámci plánovania likvidity alebo financovania. V závislosti od hodnoteného scenára sa navyše spomínané rozdiely môžu vyskytnúť aj v rámci jedného hľadiska. Ako vyplýva z obr. 2, tie isté kroky vedenia môžu mať v závislosti od hľadiska a zvažovaného scenára výrazne odlišné účinky. Túto skutočnosť by mala inštitúcia v rámci plánovania likvidity a financovania brať do úvahy a mala by zabezpečiť vzájomný súlad predpokladaných krokov vedenia v rámci jednotlivých hľadísk.

Obr. 2

Rozdielne účinky dôveryhodných krokov vedenia v závislosti od zvažovaného hľadiska a scenárov: názorný príklad

Hodnoty a rozmery sa uvádzajú len na ilustračné účely.

48. Očakáva sa, že inštitúcia bude byť v otázke predpokladaných krokov vedenia použitých v prognózach, a to z ekonomického i normatívneho hľadiska, plne transparentná. Všetky predpokladané kroky vedenia v rámci daného scenára by mali byť dôveryhodné, tzn. mali by byť realizovateľné a ich predpokladaný účinok by mal byť realistický. Očakáva sa, že inštitúcia všetky predpoklady odôvodní a zdokumentuje. Popri prognózach zahŕňajúcich kroky vedenia by mala inštitúcia uskutočniť hodnotenie stavu likvidity a financovania

z ekonomického a normatívneho hľadiska s použitím rovnakých scenárov bez krokov vedenia.

49. Očakáva sa, že ekonomické a normatívne hľadisko budú navzájom informačne previazané a začlenené do všetkých významných obchodných činností a rozhodnutí, ako je uvedené v zásade č. 2.

Príklad 3.1

Premietanie ekonomického hľadiska do normatívneho

V rámci ekonomického hľadiska inštitúcia na základe interných postupov posudzuje záporné toky z rôznych druhov produktov. Inštitúcia napríklad v rámci ekonomického hľadiska uplatňuje komplexný postup modelovania hotovostných tokov pochádzajúcich zo segmentu kreditných kariet. Tieto výsledky sa používajú pri odhadovaní likviditných rezerv z ekonomického hľadiska. Okrem toho sa tieto informácie pri hotovostných tokoch kreditných kariet používajú na kvantifikáciu 30-dňovej miery záporných tokov z normatívneho hľadiska. Pri výpočte LCR inštitúcia využíva všetky dostupné informácie z ekonomického hľadiska.

Pohotovostný plán likvidity

50. Popri meraní svojej aktuálnej schopnosti plniť si záväzky v oblasti likvidity by inštitúcia mala mať stručný a jasný plán na prípad (nečakaných) ťažkostí s ich riadnym plnením. Proces ILAAP by preto mal obsahovať podrobné informácie o dostupných núdzových opatreniach v oblasti likvidity (vo forme plánu LCP) vrátane posúdenia potenciálnej pohotovostnej likvidity, ktorú je možné vygenerovať za nepriaznivých okolností, o čase potrebnom na vykonanie takýchto opatrení, potenciálnych negatívnych účinkoch (na výkaz ziskov a strát, reputáciu, životaschopnosť obchodných modelov atď.) a pravdepodobnosti dokončenia opatrení v núdzových podmienkach. Takéto núdzové opatrenia v oblasti likvidity by mali byť konzistentné s identifikovanými rizikami a kvantifikované v procese ILAAP. Inštitúcia by mala (v rámci architektúry ILAAP) objasniť vzťah medzi plánom LCP a časťou plánu ozdravenia týkajúcou sa likvidity, ako aj ich súvislosť s rizikami identifikovanými priebežne (ako sa uvádza vyššie) a za núdzových okolností.

Zásada č. 4: V rámci procesu ILAAP sa identifikujú a zohľadňujú všetky významné riziká.

- i) Inštitúcia je zodpovedná za zavedenie pravidelného procesu identifikácie všetkých významných rizík, ktorým je alebo môže byť vystavená z ekonomického a normatívneho hľadiska. Všetky riziká označené za významné by mali byť predmetom hodnotenia vo všetkých častiach ILAAP na základe internej taxonómie rizík.
- ii) Inštitúcia by mala komplexným spôsobom, ktorý zahŕňa všetky relevantné právne subjekty, obchodné oblasti a expozície, najmenej raz za rok identifikovať významné riziká na základe vlastnej internej definície významnosti. Výsledkom procesu identifikácie rizík by mal byť komplexný interný inventár rizík.
- iii) V prípade finančných a nefinančných účastí, dcérskych spoločností a ďalších blízkych subjektov má inštitúcia identifikovať podstatné súvisiace riziká, ktorým je alebo môže byť vystavená, a v procese ILAAP ich zohľadniť.
- iv) Pri všetkých rizikách označených za významné sa od inštitúcie očakáva, že buď riziko pokryje dostatočnou likviditou, alebo dôvod nevyčlenenia likvidity zdokumentuje.

Proces identifikácie rizík

51. Inštitúcia by mala zaviesť pravidelný proces identifikácie všetkých významných rizík a zahrnúť ich do komplexného interného inventára rizík. Na základe svojej internej definície významnosti by mala zabezpečiť aktuálnosť inventára rizík. Popri pravidelnej aktualizácii (najmenej ročne) by mala inventár upraviť zakaždým, keď prestane odrážať významné riziká, napr. v dôsledku zavedenia nového produktu alebo expanzie obchodných činností.
52. Identifikácia rizík by mala byť komplexná a mala by vychádzať z normatívneho i ekonomického hľadiska. Popri bežných rizikách sa od inštitúcie tiež očakáva, že vo svojom výhľadovom hodnotení likviditnej primeranosti bude brať do úvahy i všetky riziká a prípadné koncentrácie v rámci jednotlivých typov rizík či medzi nimi, ktoré môžu prameniť z realizácie jej stratégií alebo príslušných zmien v jej prevádzkovom prostredí.
53. Proces identifikácie rizík by mal vychádzať z „hrubého prístupu“, t. j. bez zohľadnenia špecifických opatrení určených na zmiernenie súvisiacich rizík. Účinnosť zmierňujúcich opatrení by mala inštitúcia posudzovať následne.
54. V súlade s usmerneniami EBA týkajúcimi sa limitov expozícií voči subjektom tieňového bankovníctva (EBA/GL/2015/20) by mala inštitúcia v rámci svojho postupu identifikácie rizík identifikovať svoje expozície voči subjektom tieňového bankovníctva, všetky s nimi spojené potenciálne riziká, ako aj ich potenciálny dosah na jej rizikový profil v oblasti likvidity a financovania.

55. Zodpovednosť za rozhodnutie o tom, ktoré typy rizík sa považujú za významné a ktoré z nich si vyžadujú likviditné krytie, nesie riadiaci orgán. Súčasťou tejto zodpovednosti je tiež odôvodnenie prípadného rozhodnutia nepovažovať za významné určité riziká, ktorým je inštitúcia vystavená.

Inventár rizík

56. Pri určovaní svojho interného inventára rizík je inštitúcia zodpovedná za stanovenie vlastnej internej taxonómie rizík. Očakáva sa, že sa nebude mechanicky riadiť regulačnou taxonómiou rizík.
57. V rámci inventarizácie rizík by mala inštitúcia brať do úvahy a kvantifikovať súvisiace riziká (ak sú významné) prameniace z jej finančných i nefinančných účastí, dcérskych spoločností a iných blízkych subjektov (napr. intervenčné a skupinové riziká, reputačné a prevádzkové riziká, riziká vyplývajúce z prísľubov a pod.).
58. Od inštitúcie sa očakáva, že bude posudzovať nielen riziká spojené s účastami, ale že bude zodpovedajúcim spôsobom identifikovať, analyzovať a kvantifikovať podstatné súvisiace riziká a že ich zohľadní vo svojej internej taxonómii rizík, bez ohľadu na to, či sú dotknuté subjekty zahrnuté do jej prudenciálneho okruhu alebo nie. Hĺbka analýzy súvisiacich rizík by mala byť primeraná obchodnej činnosti a postupu riadenia rizík.
59. Inštitúcia by mala posudzovať všetky relevantné produkty, klientov, zmluvy (spúšťačie faktory) z hľadiska splatnosti a vývoja v rámci rôznych časových úsekov vrátane vnútrodenného. Takéto riziká môžu napríklad vyplývať zo zvýšeného odlevu, zníženého prílevu alebo zníženej hodnoty likvidity likvidných aktív. V tejto súvislosti by sa mali brať do úvahy súvahové i podsúvahové položky vrátane potenciálnych likviditných účinkov vyplývajúcich z výziev na úhradu zábezpeky alebo dodatočné vyrovnanie vzhľadom na pohyby na trhu alebo zníženie vlastnej úverovej schopnosti (vrátane dobrovoľného odkúpenia vlastného dlhu na zabezpečenie budúceho prístupu na trh).
60. Príkladom je potreba identifikovať inovatívne finančné nástroje s kúpnyimi opciami (okrem iného dlhodobé vklady a dohody o spätnom odkúpení), ktoré menia splatnosť financovania, a evidovať ich ako zdroj potenciálneho likviditného rizika. Ďalším príkladom je dôležitosť jasnej identifikácie potenciálneho rizika vyplývajúceho z kolaterálnych swapov, ktoré môžu ovplyvňovať veľkosť a zloženie zásob likvidných aktív, a zahrnutia takýchto transakcií do súboru rizikových ukazovateľov.
61. V prípade cezhraničných aktivít by mal proces ILAAP zahŕňať hodnotenie prekážok brániacich prevodu likvidity medzi právnickými osobami, krajinami i menami a kvantifikovať vplyv takýchto prekážok na dostupnosť likvidity v rámci skupiny.

62. ILAAP by mal zaručovať spoľahlivý proces určovania a monitorovania mien, ktoré sa v súvislosti s rizikom likvidity a/alebo rizikom financovania považujú za významné. Inštitúcia by mala jasne identifikovať akékoľvek významné riziká vrátane rizík vyplývajúcich z cezhraničných aktivít, následkom ktorých (čiastočne) preberá likviditné riziko alebo riziko financovania v inej mene, než je mena zodpovedajúcich rezerv likvidných aktív. Takéto riziká by mali byť v procese ILAAP kvantifikované za bežných podmienok (súvahové pozície a rozdiely mien) i za nepriaznivých podmienok (hodnota likvidity likvidných aktív v cudzej mene v porovnaní s čistým odlevom v cudzej mene) pre každú menu, ktorá sa považuje za významnú.

Zásada č. 5: Interné likviditné rezervy sú požadovanej kvality a sú jasne vymedzené; stabilné interné zdroje financovania sú jasne vymedzené.

- i) Od inštitúcie sa očakáva vymedzenie, hodnotenie a udržiavanie interných likviditných rezerv a stabilných zdrojov financovania z ekonomického hľadiska. Definícia interných likviditných rezerv by mala byť konzistentná s konceptom ekonomickej likviditnej primeranosti a internou kvantifikáciou rizík inštitúcie.
- ii) Interné likviditné rezervy by mali byť požadovanej kvality a mali by byť určené obozretným a konzervatívnym spôsobom. Inštitúcia by mala za predpokladu nepretržitej činnosti jednoznačne preukázať, ako môže byť jej interná likvidita použitá na krytie rizík a tým aj zabezpečenie nepretržitej činnosti.
- iii) Zdroje financovania by mali byť stabilné, aby zaručili pokračovanie podnikateľskej činnosti aj v dlhodobejšom horizonte.

Definícia interných likviditných rezerv

63. Inštitúcia by mala obozretným a konzervatívnym spôsobom určiť, ktoré aktíva a budúce príjmové toky možno považovať za likviditu dostupnú na účely hodnotenia jej likviditnej primeranosti. Táto interná definícia by mala byť založená na pravdepodobnosti použitia jednotlivých zdrojov likvidity na získanie likvidity za bežných a zhoršených podmienok. Inštitúcia by mala k vhodnému zloženiu rezerv likvidných aktív používaných na krytie rizík likvidity zaujať explicitný interný postoj. Inštitúcia by mala predovšetkým rozlišovať medzi aktívami, ktoré s vysokou pravdepodobnosťou zostanú za napätých podmienok likvidné, a aktívami, ktoré môžu byť použité len na získanie likvidity od centrálnych bánk. Pre obe zložky by mali byť určené interné limity s jasne stanovenou väzbou medzi cieľovou veľkosťou rezerv likvidných aktív a rizikami likvidity, ktoré by sa mohli prejaviť v rámci rôznych časových horizontov, pri zohľadnení obdobia minimálne jedného roka.

Definícia interných stabilných zdrojov financovania

64. Inštitúcia by mala na účely hodnotenia udržateľnosti svojho financovania obozretným a konzervatívnym spôsobom určiť, ktoré zdroje financovania možno považovať za stabilné. V tejto súvislosti by inštitúcia mala zaujať explicitný interný postoj k nehybnosti vkladov a k (správaniu) profilu peňažného toku, so zreteľom na predpoklady týkajúce sa správania. Inštitúcia by mala posúdiť stabilitu svojho profilu financovania, berúc do úvahy diverzitu (resp. koncentráciu) zdrojov financovania, trhov a produktov, a posúdiť svoj prístup na trh, pokiaľ ide o objem a cenu financovania, so zreteľom na aktuálnu zaťaženosť aktív a ich očakávané zmeny pri realizácii plánov financovania.

Zásada č. 6: Metodiky kvantifikácie rizík v rámci ILAAP sú primerané, konzistentné a nezávisle overované.

- i) Inštitúcia je zodpovedná za zavedenie metodík kvantifikácie rizík, ktoré sú primerané jej individuálnym okolnostiam z ekonomického i normatívneho hľadiska. Inštitúcia by okrem toho mala používať primerané metodiky na kvantifikovanie potenciálnych budúcich zmien stavu likvidity a financovania vo svojich nepriaznivých scenároch vývoja. Od inštitúcie sa očakáva, že pri oboch hľadiskách zaujme vysoko konzervatívny postoj.
- ii) Základné parametre a predpoklady by mali byť konzistentné v rámci celej skupiny i medzi jednotlivými typmi rizík. Všetky metodiky kvantifikácie rizík by mali podliehať nezávislému internému overovaniu. Inštitúcie by mali vytvoriť a zaviesť účinný rámec na zabezpečenie kvality údajov.

Komplexná kvantifikácia rizík

- 65. Proces ILAAP by mal zaistiť, aby riziká, ktorým inštitúcia je alebo môže byť vystavená, boli adekvátne kvantifikované. Od inštitúcie sa očakáva, že zavedie metodiky kvantifikácie rizík zodpovedajúce jej individuálnym okolnostiam (tzn. jej rizikovým preferenciám, očakávaniam trhu, obchodnému modelu, rizikovému profilu, veľkosti a komplexnosti).
- 66. Riziká by nemali byť z hodnotenia vylučované z dôvodu náročnosti ich kvantifikácie alebo nedostupnosti príslušných údajov.²⁰ V takýchto prípadoch by mala inštitúcia stanoviť dostatočne konzervatívne hodnoty rizík, pričom zohľadní všetky príslušné informácie a zabezpečí primeranosť a konzistentnosť svojej selekcie metodík kvantifikácie rizík.²¹
- 67. Medzi základné parametre a predpoklady patria okrem iného miery dôvery a predpoklady použité pri tvorbe scenárov vývoja.

Miera konzervatívnosti

- 68. Metodiky a predpoklady používané pri kvantifikácii rizík by mali byť spoľahlivé, dostatočne stabilné, citlivé na riziko a dostatočne konzervatívne a inštitúcia by ich mala kalibrovať na základe vlastných rizikových preferencií.

²⁰ Pri rizikách s náročnou kvantifikáciou (napr. z dôvodu chýbajúcich údajov alebo nepoužívania metodík kvantifikácie) by mala inštitúcia vyvinúť adekvátne metodiky na kvantifikáciu rizík vrátane odborného úsudku.

²¹ Meranie ťažko kvantifikovateľných rizík by malo byť v maximálnej možnej miere konzistentné a porovnateľné s celkovými predpokladmi pri meraní rizík. Očakáva sa, že takéto riziká inštitúcia zodpovedajúcim spôsobom zohľadní v procese riadenia a kontroly rizík.

Výber metodík kvantifikácie rizík

69. Zodpovednosť za zavedenie primeraných metodík na kvantifikáciu a prognózovanie svojich rizík nesie inštitúcia. Tieto všeobecné zásady nestanovujú žiadne očakávania, pokiaľ ide o používanie alebo nepoužívanie metodík kvantifikácie ako takých. To znamená, že nie je nijakým spôsobom určené, či má inštitúcia na kvantifikáciu svojich súčasných a potenciálnych rizík napr. používať modely ekonomickej likvidity alebo či má používať (upravenú) metodiku prvého piliera (napr. brať do úvahy riziká koncentrácie), výsledky záťažových testov alebo iné metodiky, ako napr. kombinácie scenárov vývoja.
70. Používané metodiky by mali byť konzistentné navzájom, s posudzovaným hľadiskom i s definíciami likvidity a stabilného financovania. Mali by adekvátnym a dostatočne konzervatívnym spôsobom zachytávať riziká, ktorým je inštitúcia vystavená, so zreteľom na zásadu primeranosti. To napríklad znamená, že väčšie alebo zložitejšie inštitúcie alebo inštitúcie, ktoré sú vystavené komplexnejším rizikám, majú v záujme adekvátneho zohľadnenia rizík používať sofistikovanejšie metodiky na ich kvantifikáciu.
71. Inštitúcia by však nemala zavádzať metodiky kvantifikácie rizík, ktorým v plnej miere nerozumie a ktoré preto nepoužíva ani vo vlastnom riadení rizík a rozhodovaní. Inštitúcia by mala byť schopná preukázať primeranosť používaných metodík vo vzťahu k jej individuálnej situácii a rizikovému profilu. V prípade komerčných modelov sa tiež očakáva, že nebudú zavádzané mechanicky, ale že im inštitúcia bude v plnej miere rozumieť a že budú primerané a prispôbené jej obchodnému modelu a rizikovému profilu.

Kvalita údajov

72. Inštitúcia by mala uplatňovať primerané postupy a kontrolné mechanizmy na zabezpečenie kvality údajov.²² Rámec kvality údajov by mal zaručovať spoľahlivosť údajov potrebných na kompetentné rozhodovanie a mal by sa zameriavať na všetky relevantné rizikové údaje a aspekty kvality.

Nezávislá validácia

73. Metodiky kvantifikácie rizík v rámci procesu ILAAP by sa mali pravidelne podrobovať nezávislej validácii, ktorá sa primeraným spôsobom, v závislosti od významnosti kvantifikovaných rizík a komplexnosti metodiky ich kvantifikácie, riadi zásadami stanovenými v príslušných štandardoch pre (kapitálové) interné modely prvého piliera.

²² Medzi atribúty kvality údajov patrí napríklad úplnosť, presnosť, konzistentnosť, včasnosť, jedinečnosť, platnosť a možnosť určenia pôvodu. Viac informácií sa nachádza vo všeobecných zásadách ECB týkajúcich sa cieľného hodnotenia interných modelov (Targeted Review of Internal Models – TRIM) z februára 2017.

74. V závislosti od veľkosti a zložitosti inštitúcie môže byť nezávislosť vývoja metodík kvantifikácie rizík od ich validácie organizačne zabezpečená rôznymi spôsobmi. Je však potrebné rešpektovať základné koncepcie rôznych obranných línií; to znamená, že nezávislú validáciu by nemal vykonávať útvar interného auditu.
75. Celkové závery procesu validácie by sa mali predkladať vrcholovému manažmentu a riadiacemu orgánu, mali by sa používať v rámci pravidelnej revízie a úpravy metodík kvantifikácie a zohľadňovať pri hodnotení likviditnej primeranosti.

Príklad 6.1: Organizácia nezávislej validácie

V záujme nezávislej a primeranej validácie metodík kvantifikácie rizík v rámci ILAAP by inštitúcia mala brať do úvahy všeobecné zásady ECB týkajúce sa cieľného hodnotenia interných modelov (TRIM).

V závislosti od povahy, rozsahu a komplexnosti svojich rizík môže inštitúcia na zaručenie nezávislosti validácie metodík od ich vývoja (t. j. koncepcie, vývoja, implementácie a monitorovania metodík kvantifikácie rizík) použiť niektoré z nasledujúcich troch organizačných riešení:

- rozdelenie do dvoch samostatných útvarov podliehajúcich rôznym členom vyššieho vedenia,
- rozdelenie do dvoch samostatných útvarov podliehajúcich tomu istému členovi vyššieho vedenia,
- rôzni zamestnanci v tom istom organizačnom útware.

Zásada č. 7: Pravidelné záťažové testovanie je zamerané na zabezpečenie likviditnej primeranosti za nepriaznivých okolností.

- i) ECB od inštitúcie čakáva, že aspoň raz za rok (resp. v závislosti od individuálnych okolností aj častejšie) vykoná podrobné hodnotenie svojich slabých miest, pri ktorom určí všetky významné riziká z pohľadu celej inštitúcie prameniace z jej obchodného modelu a prevádzkového prostredia za zhoršených makroekonomických a finančných podmienok. Na základe tohto hodnotenia by inštitúcia mala stanoviť primeraný program záťažového testovania z ekonomického i normatívneho hľadiska.
- ii) V rámci neho by mala vymedziť scenáre nepriaznivého vývoja používané pri oboch hľadiskách, pričom by mala brať do úvahy aj ďalšie záťažové testy, ktoré vykonáva. Uplatnenie vážnych, ale realistických makroekonomických predpokladov so zameraním na hlavné slabiny by malo mať významný vplyv na internú a regulačnú likviditnú pozíciu inštitúcie. Očakáva sa tiež, že inštitúcia bude primeraným spôsobom vykonávať reverzné záťažové testy.
- iii) Inštitúcia by mala priebežne monitorovať a identifikovať nové hrozby, slabiny a zmeny prostredia a na základe nich preverovať, či sú jej scenáre vývoja používané v záťažových testoch i naďalej primerané, a v prípade potreby ich prispôsobiť novým okolnostiam. Vplyv scenárov by sa mal pravidelne aktualizovať. V prípade významných zmien by inštitúcia mala posudzovať ich potenciálny vplyv na jej likviditnú primeranosť.

Stanovenie programu záťažového testovania

- 76. Program záťažového testovania by mal spĺňať potreby normatívneho i ekonomického hľadiska. Mal by zahŕňať rôzne časové horizonty (vrátane vnútrodenného) a zohľadňovať príslušnú menovú skladbu. Pri definovaní súboru interných záťažových scenárov a citlivostí by inštitúcia mala vychádzať zo širokého súboru informácií o historických i hypotetických nepriaznivých udalostiach. Je úlohou inštitúcie definovať scenáre vývoja a citlivosti spôsobom, ktorý najlepšie zodpovedá jej individuálnej situácii, a pretransformovať ich do kladných a záporných tokov likvidity a príslušných likviditných hodnôt likvidných aktív.
- 77. Vzhľadom na to, že prevoditeľnosť likvidity môže byť v nepriaznivých obdobiach v porovnaní s normálnymi podmienkami značne rozdielna, by mala inštitúcia s významnými zahraničnými aktivitami hodnotiť prevoditeľnosť likvidity v rámci skupiny a brať ju do úvahy i v rámci svojho programu záťažového testovania. Mala by pritom analyzovať vplyv ďalších prekážok brániacich prevoditeľnosti likvidity za zhoršených podmienok, predovšetkým v prípade pôsobenia za hranicami eurozóny.

Miera závažnosti nepriaznivých scenárov vývoja²³

78. V rámci svojho základného scenára vývoja by inštitúcia mala vychádzať z predpokladaného vývoja za očakávaných podmienok, so zreteľom na jej obchodnú stratégiu vrátane presvedčivých predpokladov týkajúcich sa kladných a záporných tokov, naplnenia rizík atď.
79. V nepriaznivých scenároch vývoja by mala inštitúcia predpokladať mimoriadny, ale zároveň realistický vývoj s primeranou mierou závažnosti jeho vplyvu na jej likviditnú pozíciu. Miera závažnosti by mala zodpovedať vývoju, ktorý je na jednej strane realistický, ale zároveň z pohľadu inštitúcie rovnako vážny ako akýkoľvek vývoj zaznamenaný počas krízovej situácie na trhoch alebo vo faktoroch či oblastiach, ktoré sú pre likviditnú primeranosť inštitúcie najrelevantnejšie.
80. V palete nepriaznivých scenárov by mali byť adekvátnym spôsobom zastúpené výrazné hospodárske recesie, vážne poruchy fungovania trhu a finančné šoky, relevantné zraniteľné miesta špecifické pre danú inštitúciu, závislosť od hlavných poskytovateľov financovania, ako aj realistické kombinácie všetkých uvedených faktorov.

Koherentnosť a zameranie na hlavné slabiny

81. Pri záťažovom testovaní sa má inštitúcia v rámci definovania realistických nepriaznivých scenárov vývoja sústrediť na svoje hlavné slabiny.
82. Záťažové testy v rámci procesu ICAAP a ILAAP by mali byť navzájom informačne prepojené; inými slovami, mali by navzájom brať do úvahy použité predpoklady, výsledky záťažových testov a predpokladané kroky vedenia.

Reverzné záťažové testy

83. Popri záťažovom testovaní zameranom na hodnotenie vplyvu určitých predpokladov na likviditnú pozíciu by inštitúcia mala vykonávať aj spätné záťažové hodnotenia. Tieto hodnotenia by mali vychádzať z vopred stanoveného výsledku.
84. Reverzné záťažové testy by sa mali používať na preverovanie úplnosti a konzervatívnosti predpokladov použitých v rámci ILAAP. Reverzné záťažové testy v rámci ILAAP by mohli byť zároveň východiskom vo vývoji scenárov

²³ Počet scenárov, ktorý je pre inštitúciu primeraný, okrem iného závisí od jej individuálneho rizikového profilu. Očakáva sa, že na adekvátne vyjadrenie rôznych reálnych rizikových kombinácií bude zvyčajne potrebných niekoľko nepriaznivých scenárov vývoja.

plánov ozdravenia.²⁴ Reverzné záťažové testy by sa mali vykonávať aspoň raz za rok. Viac podrobností sa nachádza v príslušných usmerneniach EBA a v pokynoch BCBS.

Príklad 7.1: Interakcia medzi záťažovými testami ICAAP a ILAAP

Inštitúcia by mala posúdiť potenciálny vplyv relevantných scenárov vývoja vrátane kapitálových a likviditných účinkov a potenciálnych spätných väzieb, pričom by mala brať do úvahy najmä straty z likvidácie aktív alebo zvýšené náklady financovania za zhoršených podmienok.

Príklad 7.2: Reverzné záťažové testy

Inštitúcia v reverzných záťažových testoch zisťuje hladinu záporných tokov vkladov vedúcu k vyčerpaniu jej likviditných rezerv a ďalších zdrojov podmieneného financovania na základe stanovenia predpokladov týkajúcich sa záporných tokov vkladov a ďalších rizikových faktorov (napr. zníženie ratingu inštitúcie, výzvy na splatenie dlhu). Výsledok takéhoto hodnotenia je uvedený v nasledujúcej tabuľke, ktorá znázorňuje hladinu úbytku vkladov v troch rôznych scenároch vývoja.

	Prvý scenár	Druhý scenár	Tretí scenár
Predpokladaný úbytok vkladov			
Retailové	49 %	7 %	10 %
Podnikové	33 %	63 %	60 %
Finančné	62 %	91 %	94 %
Ďalšie predpoklady (nevyčerpávajúce)			
Zníženie ratingu	o 4 stupne	o 4 stupne	o 4 stupne
Splatenie dlhu	0 %	15 %	15 %

Inštitúcia by mala určiť pravdepodobnosť naplnenia jednotlivých scenárov a potrebu prípadných nápravných opatrení.

²⁴ Podľa usmernení EBA o škále scenárov, ktoré sa majú použiť pri plánoch ozdravenia (EBA/GL/2014/06), by tieto scenáre mali byť len „blízko zlyhania“, t. j. pokiaľ by sa úspešne nevykonali opatrenia na ozdravenie, viedli by k tomu, že obchodný model inštitúcie alebo skupiny by prestal byť životaschopný.

Príklad 7.3: Kalibrácia nepriaznivých scenárov vývoja

Nepriaznivé scenáre vývoja berú do úvahy historické zákonitosti vývoja na trhu a správania klientov, avšak nielen vlastné skúsenosti inštitúcie so správaním klientov a prístupom na trh v minulosti. Konceptia scenára inštitúcie sa neopiera len o skúsenosti z minulosti, najmä ak sú historické údaje skreslené (napr. v dôsledku podpory verejného sektora). To obmedzuje presnosť odhadovaných záťažových parametrov v podobe kladných a záporných tokov a zrážok z odhadovanej hodnoty likvidných aktív.

Takéto nepriaznivé scenáre vývoja by mohli zahŕňať perspektívu nepretržitej činnosti (pokračovanie bežnej činnosti, obmedzená možnosť kladných tokov z úverového portfólia, obchodovateľné aktíva ako hlavný zdroj likvidity, odkupovanie vlastného dlhu v snahe o zabezpečenie prístupu na trh v budúcnosti atď.), ako aj scenáre, v ktorých nemožno predísť vážnej poruche fungovania obchodného modelu (napr. zastavenie generácie aktív, zastavenie vyplácania dividend a odmien, likvidácia všetkého akceptovateľného kolaterálu vrátane financovania od centrálnej banky, neuplatnenie opcií na splatenie vlastných dlhových a kapitálových nástrojov).

3 Slovník pojmov

Architektúra ILAAP

Jednotlivé prvky ILAAP a ich vzájomné väzby. Architektúra ILAAP by mala zabezpečovať vzájomný súlad jednotlivých prvkov procesu ILAAP a jeho integráciu do celkového rámca riadenia inštitúcie. Inštitúcia by mala v rámci svojej dokumentácie k ILAAP priebežne charakterizovať celkovú architektúru ILAAP, ktorá približuje spôsob integrácie procesu ILAAP a používania jeho zistení v inštitúcii.

Ekonomické interné hľadisko

Hľadisko v rámci procesu ILAAP, v rámci ktorého inštitúcia riadi svoju likviditnú primeranosť zabezpečovaním dostatočného krytia svojich rizík a očakávaných záporných tokov disponibilnou internou likviditou.

Ekonomický koncept likviditnej primeranosti

Interný koncept, ktorý má z ekonomického hľadiska zabezpečiť, že finančné zdroje (interná likvidita) inštitúcie jej umožnia pokryť jej riziká a očakávané záporné toky a zabezpečiť nepretržitý výkon činností.²⁵

Identifikácia rizík v hrubom vyjadrení

V hrubom vyjadrení sa riziká najskôr identifikujú bez ohľadu na špecifické opatrenia určené na ich zmiernenie.

ILAAP

Postup interného hodnotenia likviditnej primeranosti v zmysle článku 86 smernice CRD IV, podľa ktorého „príslušné orgány zabezpečia, aby inštitúcie mali spoľahlivé stratégie, politiky, postupy a systémy na identifikáciu, meranie, riadenie a monitorovanie rizika likvidity v primeranom súbore časových úsekov vrátane časového úseku jedného dňa s cieľom zabezpečiť, aby inštitúcie zachovávali primerané úrovne vankúšov likvidity.“

Interné hodnotenie a validácia

Interné hodnotenie predstavuje súbor kontrolných mechanizmov, hodnotení a správ zameraných na zabezpečenie spoľahlivosti, komplexnosti, účinnosti a primeranosti stratégií, procesov a modelov ILAAP.

Validácia ako súčasť interného hodnotenia pozostáva z procesov a činností zameraných na posudzovanie adekvátnosti vyjadrenia relevantných aspektov rizík prostredníctvom metodík kvantifikácie rizík a rizikových údajov. Validácia metodík kvantifikácie rizík by sa mala primeraným spôsobom vykonávať nezávisle a mala by rešpektovať zásady, ktoré sú základom príslušných štandardov stanovených pre (kapitálové) interné modely prvého piliera.

Inventár rizík

Zoznam identifikovaných rizík a ich vlastností. Inventár rizík je výsledkom procesu

²⁵ Poznámka: Je zodpovednosťou samotných inštitúcií zaviesť primerané metodiky kvantifikácie rizík – neplatí všeobecný predpoklad, že inštitúcie budú na zabezpečenie ekonomickej likviditnej primeranosti používať „modely ekonomickej likvidity“.

identifikácie rizík.

Kvantifikácia rizík

Proces kvantifikácie identifikovaných rizík pomocou vyvinutých metodík na meranie hodnoty rizík a ich porovnávanie s disponibilnou likviditou inštitúcie.

Likviditná primeranosť

Miera krytia rizík likviditou inštitúcie. Cieľom procesu ILAAP je priebežne udržiavať primeranú likviditu z ekonomického i normatívneho hľadiska a podieľať sa tak na zabezpečení nepretržitej prevádzky inštitúcie v strednodobom horizonte.

Mechanizmus alokácie nákladov a prínosov

Mechanizmus alokácie nákladov a prínosov rozdeľuje náklady, prínosy a riziká likvidity a je súčasťou stratégií, pravidiel, postupov a systémov inštitúcie.

Nepriaznivý scenár vývoja

Kombinácia predpokladaného nepriaznivého vývoja interných a externých faktorov (vrátane makroekonomického a finančného vývoja, ako aj vážnych porúch fungovania trhu), ktorá sa používa na overenie odolnosti likviditnej primeranosti inštitúcie voči potenciálnemu nepriaznivému vývoju v strednodobom horizonte. Predpokladaný vývoj interných a externých faktorov by sa mal kombinovať konzistentným spôsobom, pričom by mal byť dostatočne nepriaznivý, ale z pohľadu inštitúcie realistický vzhľadom na riziká a zraniteľné miesta, ktoré pre inštitúciu predstavujú najrelevantnejšie hrozby.

Normatívne interné hľadisko

Viacročné hľadisko ILAAP, v rámci ktorého inštitúcia riadi svoju likviditnú primeranosť tak, aby bola schopná nepretržite plniť všetky svoje zákonné povinnosti a požiadavky dohľadu týkajúce sa likvidity a vyrovnávať sa s akýmikoľvek inými internými a externými likviditnými obmedzeniami.

Plán ozdravenia

Plán ozdravenia, ktorý inštitúcia vypracúva a vedie v súlade s článkom 5 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.²⁶

Plánovanie financovania

Viacrozmerný interný proces, ktorého výsledkom je plán financovania s niekoľkoročnou prognózou zdrojov financovania inštitúcie zohľadňujúci jej scenáre vývoja, stratégiu a prevádzkové plány.

Primeranosť

Zásada stanovená v článku 86 smernice CRD IV, podľa ktorej má byť systém ILAAP primeraný zložitosti, rizikovému profilu, rozsahu činnosti inštitúcie a tolerancii voči riziku stanovenej riadiacim orgánom.

Proces identifikácie rizík

Pravidelný proces, ktorý inštitúcia používa na identifikáciu významných alebo

²⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

potenciálne významných rizík.

Reverzný záťažový test

Záťažový test, ktorý vychádza z vopred stanoveného výsledku (napr. bodu straty životaschopnosti) a následne skúma scenáre vývoja a okolnosti, ktoré môžu takýto výsledok spôsobiť.

Riadiace rezervy

Výška likvidity prekračujúca regulačné a dohľadové minimá a interné likviditné potreby, ktorá inštitúcii umožňuje udržateľnú realizáciu svojho obchodného modelu a poskytuje možnosť využívať obchodné príležitosti bez ohrozenia svojej likviditnej primeranosti.

Strednodobý horizont

Časový horizont, ktorý zahŕňa krátkodobú a strednodobú budúcnosť. Mal by zachytávať likviditnú pozíciu najmenej počas nasledujúceho roka a stav financovania najmenej počas nasledujúcich troch rokov.

Systém limitov

Dokumentovaný a hierarchický systém limitov stanovený na základe celkovej stratégie a rizikových preferencií inštitúcie, ktorý má zabezpečiť účinné obmedzenie rizík a strát v súlade s koncepciou likviditnej primeranosti. Systém limitov by mal stanoviť účinné hranice podstupovaných rizík, napr. pre jednotlivé typy rizík, obchodné oblasti, produkty či subjekty v skupine.

Taxonómia rizík

Kategorizácia rôznych druhov a faktorov rizík, ktoré inštitúcii umožňujú hodnotiť, agregovať a riadiť riziká konzistentným spôsobom prostredníctvom jednotnej rizikovej terminológie a mapovania.

Verejné zdroje financovania

Všetky zdroje financovania, ktoré sú priamo alebo nepriamo poskytované verejným sektorom v zmysle prílohy 1 k usmerneniam EBA o harmonizovaných vzoroch a vymedzeniach pojmov pre plány financovania úverových inštitúcií podľa odporúčania A4 ESRB/2012/2 (EBA/GL/2014/04).

Vyhlásenie o likviditnej primeranosti

Formálne vyhlásenie riadiaceho orgánu o vlastnom hodnotení likviditnej primeranosti inštitúcie s uvedením hlavných argumentov.

Vyhlásenie o rizikových preferenciách

Formálne vyhlásenie, ktorým riadiaci orgán vyjadruje svoj názor na výšku a druhy rizík, ktoré je inštitúcia ochotná podstúpiť na dosiahnutie svojich strategických cieľov.

Významné riziko

Riziko relevantné z hľadiska likvidity, ktoré má na základe interných definícií inštitúcie významný vplyv na jej celkový rizikový profil a v dôsledku toho sa môže nepriaznivo odraziť na jej likviditnej primeranosti.

Základný scenár vývoja

Kombinácia očakávaného vývoja interných a externých faktorov (vrátane makroekonomického a finančného vývoja), ktorá sa používa na posúdenie jeho vplyvu na likviditnú primeranosť inštitúcie. Základný scenár vývoja by mal byť

konzistentný so základom obchodných plánov a rozpočtu inštitúcie.

Zistenia procesu ILAAP

Všetky informácie, ktoré sú výsledkom procesu ILAAP a sú zároveň pridanou hodnotou v rozhodovaní.

Použité skratky

AT1	(Additional Tier 1) dodatočný kapitál Tier 1
BCBS	(Basel Committee on Banking Supervision) Bazilejský výbor pre bankový dohľad
BRRD	(Bank Recovery and Resolution Directive) smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk
CRD IV	(Capital Requirements Directive) smernica o kapitálových požiadavkách
EBA	(European Banking Authority) Európsky orgán pre bankovníctvo
ECB	Európska centrálna banka
ESRB	(European Systemic Risk Board) Európsky výbor pre systémové riziká
FSB	(Financial Stability Board) Rada pre finančnú stabilitu
ICAAP	(Internal Capital Adequacy Assessment Process) interný proces hodnotenia kapitálovej primeranosti
ILAAP	(Internal Liquidity Adequacy Assessment Process) interný proces hodnotenia likviditnej primeranosti
LAS	(liquidity adequacy statement) vyhlásenie o likviditnej primeranosti
LCP	(liquidity contingency plan) núdzový plán likvidity
LCR	(liquidity coverage ratio) pomer likviditného krytia
NCA	(national competent authority) príslušný vnútroštátny orgán
RAF	(risk appetite framework) rámec rizikových preferencií
SI	(significant institution) významná inštitúcia
SREP	(Supervisory Review and Evaluation Process) proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu
SSM	(Single Supervisory Mechanism) jednotný mechanizmus dohľadu
TRIM	(Targeted Review of Internal Models) cieľené hodnotenie interných modelov

© Európska centrálna banka 2018

Poštová adresa 60640 Frankfurt am Main, Nemecko
Telefón +49 69 1344 0
Internetová stránka www.ecb.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Šírenie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené, ak je uvedený zdroj.